

EEMELI
2/2025

LUONTO JA RETKEILY

Näissä merkeissä kesäisille retkille

SANOMATTOMAN HYVIÄ
PALJON KYSYTTYJÄ
MAUKKAIKSI TUNNETTUJA

Mannala Oy

Leipomo-konditoria-Helsinki

Termospulloja

1/2 l 580:—

3/4 l 755:—

OY. AIRAM AB.

Chymoksen marja- ja
hedelmätuotteet ovat
aina paikallaan, mil-
loin maistuvaa piri-
stystä tarvitaan.

Chymos

Teetä ja kahvia retkeilijän re-
puun! Missäpä ne paremmin
maistuisivat kuin luonnon kes-
kellä lepoaika vietettäessä.
Ja silloin tietysti otatte mu-
kaan Pauligin kahvia ja teetä

PAULIG

SISÄLTÖ

Sisältö	3
Arkistonjohtajan mietteitä	6
Visulahden matkailukeskus	7
Vihreä siirtymä ajaa myös taloutemme etua	10
Tulevaisuuden katukuvia ja mainosjulisteita - Designarkiston työ- pajaviikot innostivat nuoria	11
Herrojen retkeilyt	14
Urpolan ja Pistohiekan leirintäalueet	19
Ajankohtaista	21
Jouluisia kuvia	23

Visulahden kartanon päärakennus, rakennettu vuonna 1805. Oli tarkoitus käyttää matkailukeskuksen osana, mutta harmillisesti tuhoutui täysin palossa vuonna 1980. Lisää Visulahdesta lehdessä! Kuva on Mikkelin Matkailu Oy arkistosta Elkasta.

ARKISTONJOHTAJAN MIETTEITÄ

Pistohiekka Saimaan saaristoteillä 1975, Mikkelin Matkailu Oy:n arkisto

ARKISTONJOHTAJAN MIETTEITÄ

Pistohiekka ja Belém

Eemeli-verkkolehden tämänkertaisena teemana on luonto ja retkeily. Syitä tähän on oikeastaan kaksi. Ensinnäkin se sivuaa tämän vuoden Pohjoismaisten arkistojen päivän teemaa. Mutta vielä merkittävämpi syy on juuri päättynyt Belémin ilmastokokous. Yritysarkistoja ei vielä juurikaan yhdistetä ilmastonsuojeluun tai luontoarvojen kunnioittamiseen. Yleensä tutkija etsii niistä juuri päinvastaista asiaa. Maailma kuitenkin muuttuu vauhdilla. Elinkeinoelämä on noussut ilmastonsuojelussa eturintamaan ajamalla esimerkiksi Suomen sitoutumista EU:n ilmastotavoitteeseen sekä vaatimalla nopeampia päästövähennyksiä. Joten tulevien vuosikymmenien tutkijat löytävät yritysarkistoista merkittävässä määrin ilmastomuutoksen torjuntaan liittyvää asiakirja-aineistoa.

Neljä viidesosaa suomalaisista luokittelee itsensä luontoihmiseksi. Sienestys, marjastus ja kalastus ovat edelleen erittäin suosittuja

harrastuksia, vaikka monelle riittää luonnossa liikkuminen ja luonnon tarkkailu. Tutkimusten mukaan luonnossa liikkuminen vaikuttaa myönteisesti hyvinvointiimme ja auttaa mm. elimistöä palautumaan stressistä. Hyvä luontosuhde ohjaa myös kohti kestävämpää elämäntapaa. Tässä Eemelissä tuodaan esille retkeilyä ja luontomatkailua menneiden vuosikymmenien varrelta. Onpa mukaan saatu myös presidentti Kekkonen hiihtoretkeä Lapissa (tämä artikkeli liittyy lukijakirjeeseen, jonka saimme nimimerkiltä "Pekka" Orimattilasta).

Seuraava Eemeli ilmestyy tuttuun tapaan kevättalvella. Jos sinulla, hyvä lukija, on toiveita tulevan lehden teeman tai yksittäisten artikkeleiden osalta, niin laita niitä toki tulemaan osoitteeseen tiedotuslehti@elka.fi. Lopuksi haluan toivottaa kaikille antoisia lukuhetkiä ja ennen kaikkea rauhaa ja jouluunodotusta!

Olli Alm

Tainionkoskelaisten marjamatka 15.-16.9.1951. Enso-Gutzeit Oy:n henkilökunnan lehden 4-5/1951 kuvateksti: "Työn rationalisointia. Erkki Kytösalmi ja omatekoinen keruukone."

Enso-Gutzeit Oy, keskushallinnon arkisto

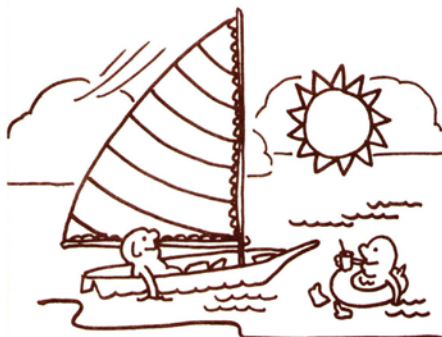
VISULAHDEN MATKAILUKESKUS

**Uusi matkailukeskus
avataan Mikkeliissä**

Visulahti

Monipuolinen matkailukeskus

Vain viisi kilometriä Mikkelin keskustasta, joten kaikki kaupungin palvelut ovat saatavilla.

Saimaan rannalla; luonnokaunis sijainti ja hyvät uinti-, veneily-, melonta- ym. vesiuurheilumahdollisuudet.

Loma-asunnot, joita alueelle rakennetaan kaikkiaan 42, rakennetaan vanhan puutalon tyyppisiksi.

Vanhan puutalon tyyppiset loma-asunnot muodostavat seitsemän erillistä korttelia.

Loma-asuntoja on kolmea eri kokoa: 2 H+KK, 32 m², 3 H+KK, 40 m² ja 5 H+KK, 77 m². Niiden sisustus ja varustetaso on korkealuokkainen.

Kussakin korttelissa on:

1 kpl 2 H ja KK käsittävä loma-asunto	
4 kpl 3 H ja KK	"-"
1 kpl 5 H ja KK	"-"

Yhteensä n. 8 ha:n leirintä- ja matkailuvaunualue, jolla 200 telttapaikkaa ja 40 matkailuvaunupaikkaa.

Leirintä- ja matkailuvaunualueella on hyvä varustetaso: sähköliitännät matkailuvaunuille, korkeatasoiset WC- ja peseytymistilat suihkuineen, 8 erillisen pienoiskeittiön muodostama keittokatos, vaatteiden ja varusteiden huoltotilat.

Matkailukeskuksessa on runsaasti palveluja, kuten leirintämyymälä, rantasauna, grillikatos, lasten leikkipuisto, hiekkaranta ja pienvenelaituri.

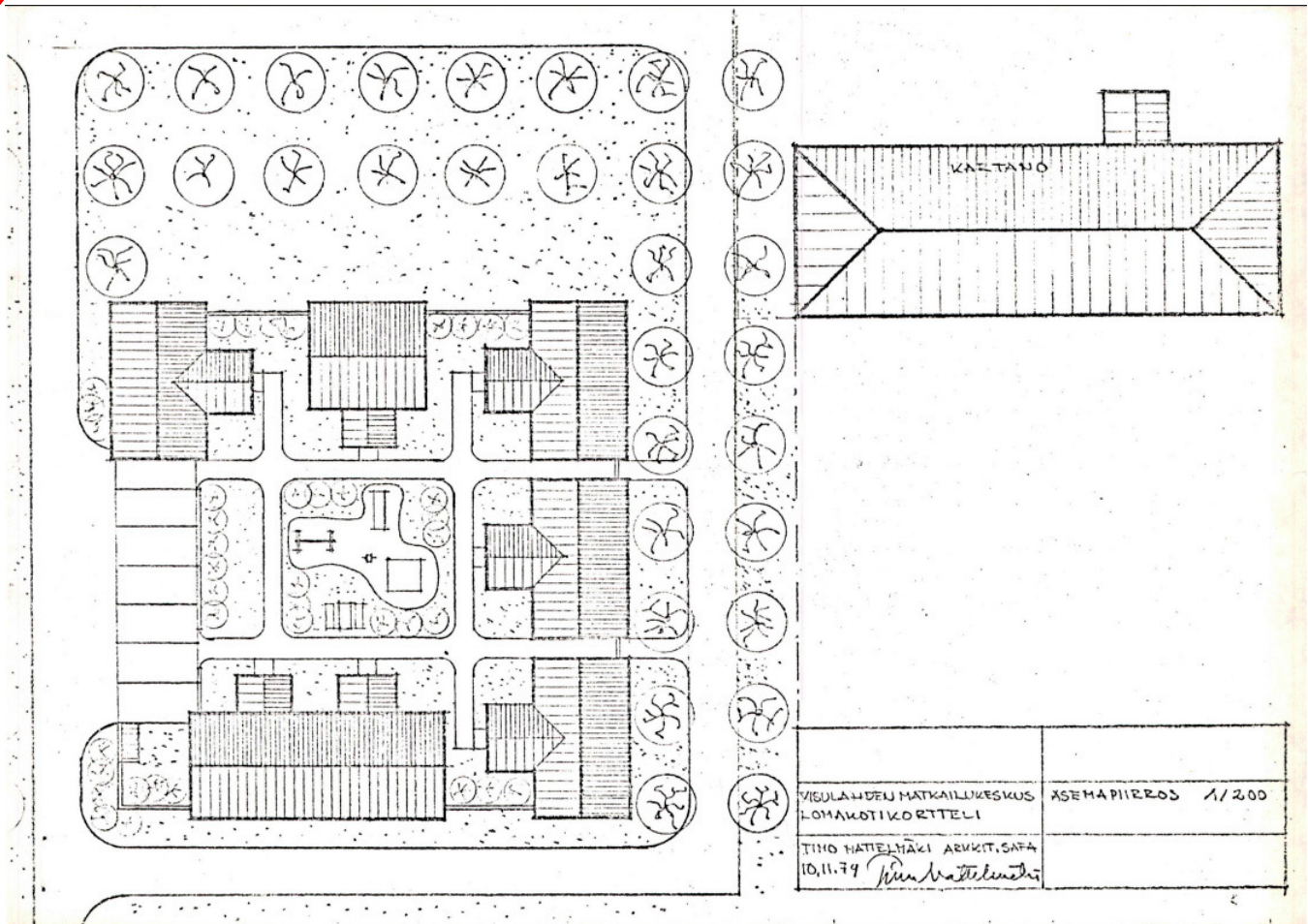
Hyvät mahdollisuudet toimeliaaseen lomaviittoon: soutuveineitä, kanootteja, tennis, pienoishölkä, lentopallokenttä, pallopelejä ja ohjattua vapaa-ajan toimintaa.

Mikkeli sai 1980-luvulla uuden matkailun vetonaulan, kun Visulahden matkailukeskus avattiin Saimaan rannalle. Uuden matkailukeskuksen rakentaminen Mikkeliin tuli ajankohtaiseksi 1970-luvulla Urpolan leirintäalueen jäätyä puristuksiin kasvavan asutuksen keskelle. Mikkelin Matkailu Oy ryhtyi etsimään paikkaa uudelle nykyaikaiselle matkailukeskukselle ja sopivaksi paikaksi valikoitui Mikkelin kaupungin omistuksessa olleet Visulahden kartanon maat Saimaan rannalla. Viisi kilometriä keskustasta pohjoiseen sijaitseva alue käsitti kokonaisuudessaan noin 100 hehtaarin alueen.

Matkailukeskuksen suunnittelun punaiseksi langaksi otettiin historia ja oppiminen kuntoituksesta alueen pitkää historiaa kohtaan. Visulahden alueella sijaitsee useita muinaishistoriallisia kohteita. Alueelta on tehty useita rautakautisia esinelöytöjä ja siellä sijaitsee rautakautinen ruumiskalmisto sekä mahdollinen uhrikivi ja uhrikallio. Visulahden pitäjänä aiemmin tunnetun alueen arvellaan olleen yksi Savon merkittävimmistä kauppapaikoista.

Matkailukeskuksen vaiheittainen rakentaminen aloitettiin vuonna 1980. Rakentaminen sai heti alkuun ikävän käänteen, kun matkailukeskuksen sydämeiksi suunniteltu Visulahden kartanon päärakennus paloi 21.11.1980 vain kahdessa tunnissa kivijalkaan saakka. Vuonna 1805 rakennettu, rakennushistoriallisesti arvokas kartano oli tarkoitettu entisöidä kauttaaltaan matkailukeskuksen käyttöön. Rakennukseen oli suunniteltu sijoitettavaksi mm. ravintola, majoitustiloja sekä toimistotiloja.

Takaiskusta huolimatta ensimmäisessä rakennusvaiheessa alueelle nousi useita uudisrakennuksia, kuten vastaanottorakennus, saniteettitilat, 6 lomakodin kortteli sekä grilli- että keittokatos. Rakentamisen seuraavissa vaiheissa vuosien 1981–1985 aikana alue täydentyi useilla uusilla rakennuksilla ja palveluilla. Alueelle nousi mm. rantasauna, kartanon kavinavettaan saneerattu pääravintola, useita uusia lomakotikortteleita, tenniskenttiä, eläintarha, kesäteatteri ja suomalaisia arkkitehtuuria pienoismalleina esittelevä Minimaa.

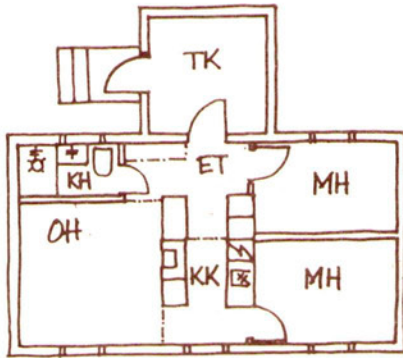
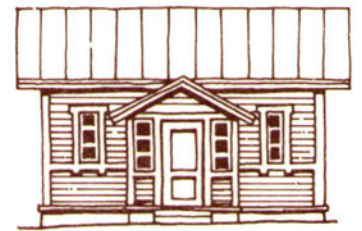
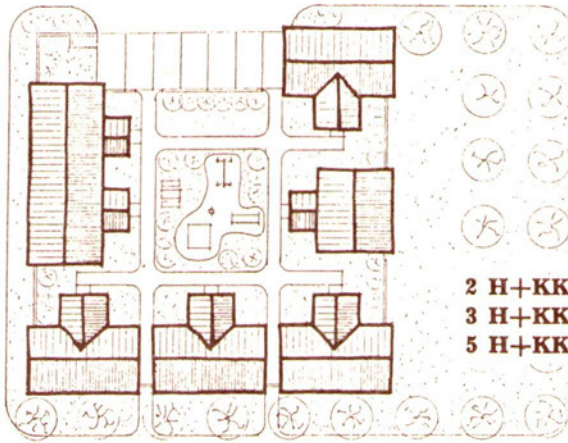
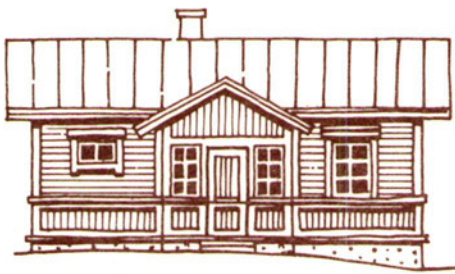
Ensimmäinen suuri vetonaula saatiin Visulahteen vuonna 1983, kun Vahakabinetti avautui. Avaamishetkellä näytillä oli 50 vahanukkea, jotka kuvasivat suomalaisia ja kansainvälisiä merkkihenkilöitä. Vahakabinetti oli suuri menestys keräten parhaimpina vuosinaan jopa 100 000 kävijää. Vuonna 1986 alueelle avattiin esihistoriallinen puisto Dinosauria, jossa oli esillä Etelä-Savon luontoon sijoitettuja lasikuituisia dinosauruksia. Puisto ei yltänyt aivan Vahakabinetin suo-

sioon, mutta dinosauruksista saatiin nykyäänkin toimiva tunnusmerkki alueelle.

Visulahti nousi tapahtumien ja festivaalien näyttämöksi DinosaurRockin menestyksen myötä. Ensimmäinen festivaali järjestettiin vuonna 1987, ja se palkittiin vuoden parhaana rocktapahtumana. Jo seuraavana kesänä DinosaurRock keräsi 10 000 kävijää ja nousi Suomen festivaalikentän kärkeen. Menestyksen siivittämänä alueelle rakennettiin 600 neliömetrin kokoinen festivaalihalli, joka tarjosi tilat jopa 700 osallistujalle.

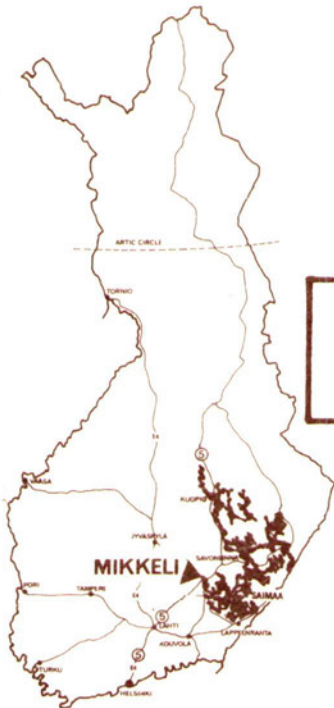
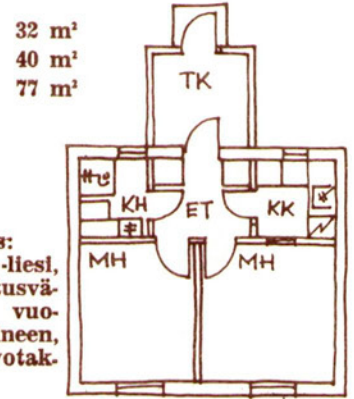
Vuonna 1990 Visulahden matkailukeskus siirtyi, Tervakosken Puuhamaa Oy:n omistukseen. Uusi omistaja kehitti aluetta edelleen rakentamalla vesipuiston ja vauhtiradan, jotka toivat lisää houkuttelevuutta lapsiperheille. Visulahdesta on vuosikymmenten aikana kasvanut suosittu kesäkohde, joka tunnetaan tänä päivänä monipuolisena seikkailu- ja vesipuistona.

Kati Lähde

Visulahden Matkailukeskukseen rakennetaan kaikkiaan seitsemän loma-asuntokorttella. Kukin kortteli muodostuu kuudesta erillisestä loma-asunnosta, jotka ovat vanhan puutalon tyyppisiä.

Loma-asuntojen varustus: Sähkövalo, -lämmitys, -liesi, jääkaappi, ruoanvalmistusvälineet, ruokailuastiasto, vuodevaatteet, linavaatteineen, kylpyhuone suihkulla, avotakka, lasiveranda.

HINNAT, jotka vuonna 1980 ovat seuraavat:

Loma-asunnot

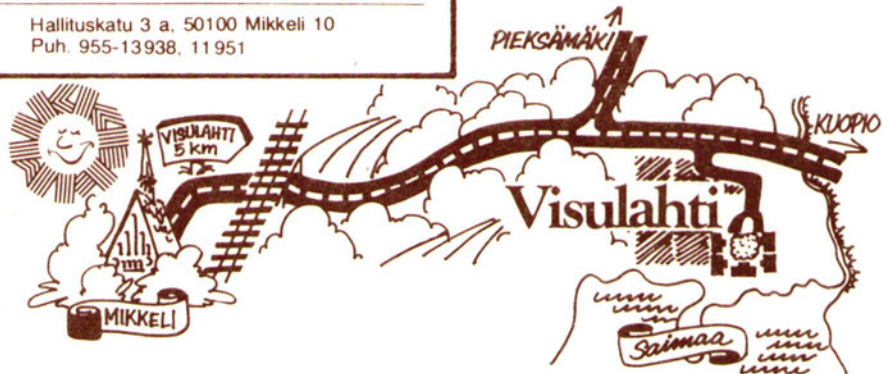
2 H ja KK	120,—/vrk	600,—/viikko
3 H ja KK	180,—/vrk	900,—/viikko
5 H ja KK	250,—/vrk	1.250,—/viikko

Leirintä, matkailuvaunu
perhemaksu/vaunumaksu 28,—/vrk 150,—/viikko

mikkelin matkailu oy

Hallituskatu 3 a, 50100 Mikkeli 10
Puh. 955-13938, 11 951

**Tule tutustumaan
uuteen matkailukeskukseen**

Visulahti

Kirjoittaja toimii johtajana Vihreän kasvun vastuualueella Elinkeinoelämän Keskusliitossa.

Vihreä siirtymä ajaa myös taloutemme etua

Vihreä siirtymä tuo valtavan muutospaineen koko yhteiskuntaan ja kaikille toimialoille. Uudistuminen edellyttää mittavia investointeja ja innovaatioita muun muassa puhtaan energian tuotantoon, teollisuuden ja liikenteen vähähiilistämiseen, sähköistämiseen, resurssitehokkuuteen, kiertotalouteen ja hiilensidontaan.

Kyseessä on vaativa rakennemurros ja kustannus, mutta samalla myös suuri mahdollisuus. Kun Suomi ja muut kansantaloudet etsivät keinoja onnistua siirtymässä, uusien ratkaisujen tarpeet kasvavat ja avaavat yrityksillemme uusia markkinoita. Kansainvälinen kilpailu puolestaan pakottaa meidät kehittämään talouttamme kestävämmäksi ja parantamaan kilpailukykyämme.

EK:ssa puhummekin vihreästä kasvusta. Uskomme, että vihreä siirtymä ei ole talouden vastakohta, vaan oikein toteutettuna talouden uusi moottori – erityisesti Suomessa.

Harvalla maalla on samanlaisia vahvuuksia kuin meillä: runsaasti puhdasta energiaa, bio- ja mineraaliresursseja sekä kehittynyt energiainfrastrukturi. Suomella on myös huippuosaamista energia- ja materiaalihokkuudessa sekä pitkät perinteet uusien teknologioiden kehittämisessä. Yritykset ovat osoittaneet kykyä innovoida, ja resurssitehokkuus on juurtunut syvälle suomalaiseen elinkeinoelämään.

Näiden vahvuuksien ansiosta Suomi voi rakentaa maailmanluokan kilpailukykyä ja uusia osaamisen arvoverkkoja, luoda työpaikkoja ja kasvattaa taloutta samalla, kun siirrymme kohti ympäristökestävää taloutta.

Vihreä kasvu ei ole pelkkää tulevaisuuden toiveajattelua, vaan se näkyy jo nyt euroina ja bisnespäätöksinä. EK seuraa kaikille avoimen dataikkunan kautta vihreään siirtymään liittyviä investointihankkeita (www.ek.fi/dataikkuna). Dataikkunan seuranta osoittaa, että Suomessa on vireillä yli 300 miljardin euron arvosta investointisuunnitelmia puhtaaseen energiaan sekä siitä hyötyvään teollisuuteen ja palveluihin. Hankeaikomuksia on tullut viime vuosina merkittävästi lisää ja niiden kirjo on monipuolistunut. Mikä parasta, moni hanke on edennyt suunnittelupöydältä käytännön toteutukseen. Potentiaali on suuri ja suunta oikea.

Onnistuminen vihreässä siirtymässä vaatii uskallusta ajatella uudella tavalla. Tarvitsemme rohkeita päätöksiä, läpimurtoinnovaatioita ja pitkäjänteistä politiikkaa. Yhtä tärkeää on myös muutoksen ja kasvun halu.

Uskon, että kun toimimme yhdessä, syntyy tuloksia.

Alla Heinonen

TULEVAISUUDEN KATUKUVIA JA MAINOSJULISTEITA

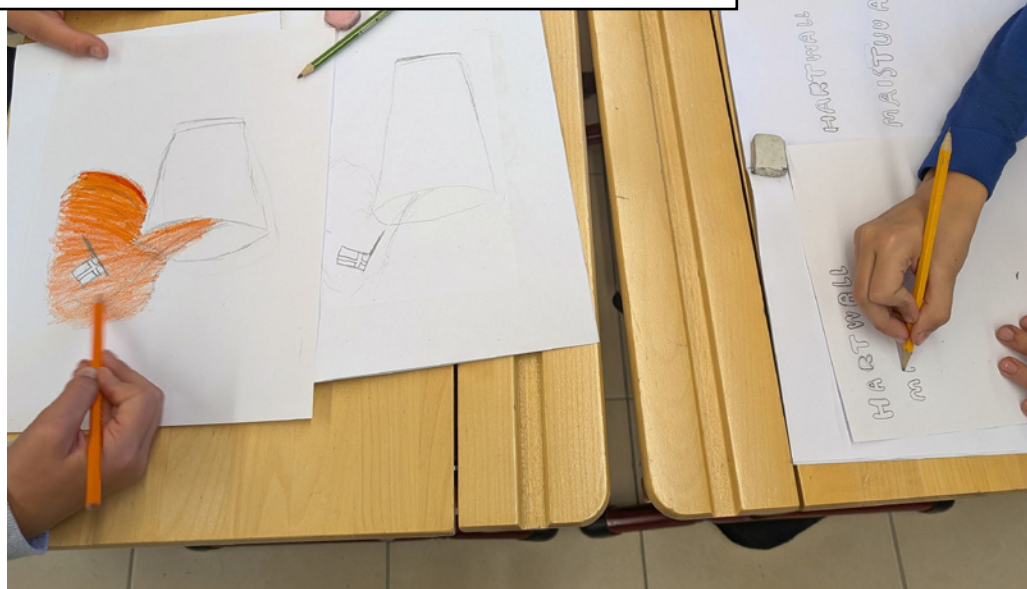

Designarkiston työpajaviikot innostivat nuoria

Designarkisto järjesti syys-lokakuun vaihteessa kolmen viikon mittaiset työpajaviikot, joihin osallistui yhteensä 288 koulu- laista ja opiskelijaa Mikkelin peruskoulujen 5.–9. luokilta sekä toisen asteen oppilaitoksista. Ensimmäistä kertaa työpajojen historiassa mukana oli myös sairaalaopetuksessa olevia nuoria.

Työpajat toteutettiin hybridimallilla: osa järjestettiin arkiston tiloissa, osa kouluilla eri puolilla Mikkeliä. Jalkautumisen tavoitteena oli varmistaa, että myös syrjäseutujen koulut pääsisivät mukaan. Malli sai runsaasti kiitosta – erityisesti niiltä kouluilta, joille kuljetushaasteet olivat aiemmin estäneet osallistumisen.

Työpajojen teemat – Katukuva vuonna 2070 ja Oma mainostoimisto – oli pilotoitu jo edellisenä syksynä muutaman koululaisryhmän kanssa. Nyt oli ilahduttavaa huomata, että ne toimivat hyvin myös laajemmalle ikäryhmälle. Opettajat saivat valita teemoista ryhmälleen sopivan vaihtoehdon.

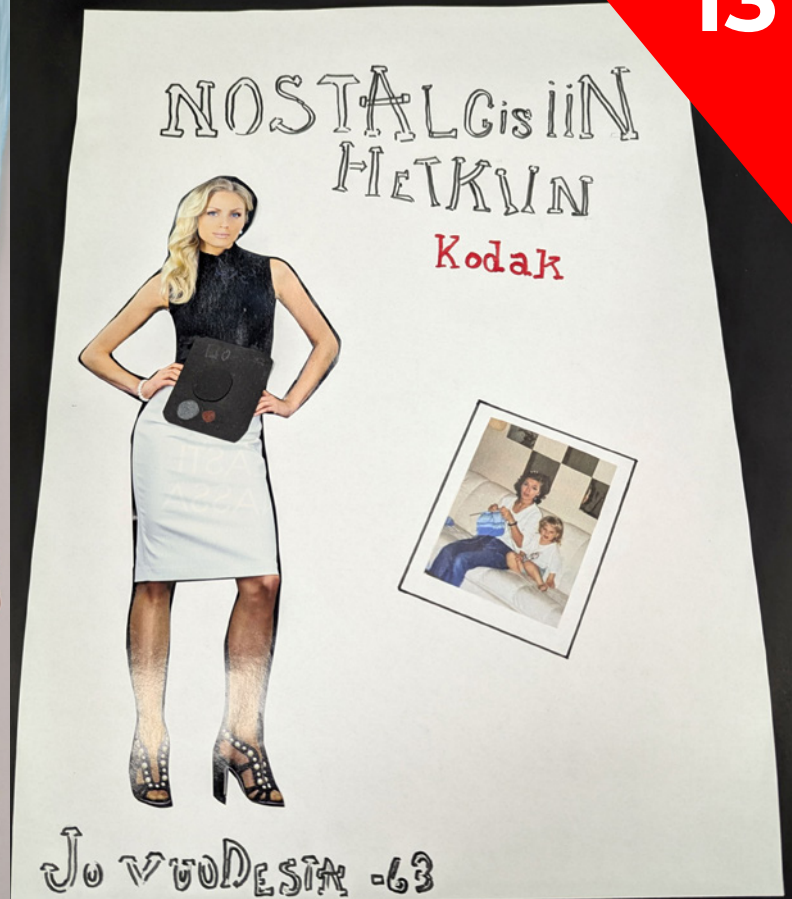

Katukuva vuonna 2070 – aikamatka menneisyyteen ja tulevaisuuteen

Katukuva vuonna 2070 -työpajassa oppilaat tutkivat Mikkelin rakennuskulttuuria valokuvien avulla kahdessa aikatasossa: miltä tietyt paikat näyttävät nyt ja miltä ne näyttivät vuonna 1970. Tämän kautta he oppivat havainnoimaan kaupunkitilan muutoksia ja arkkitehtuurin kehitystä.

Työpajan toisessa vaiheessa oppilaat visualisoivat megatrendien pohjalta, miltä Mikkelin katukuva voisi näyttää vuonna 2070. Tehtävän tarkoituksena oli kehittää tulevaisuusajattelua, visuaalista ilmaisua sekä kykyä tarkastella ilmiöitä menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden vuoropuheluna. Samalla nuoret saivat välineitä hahmottaa omaa rooliaan tulevaisuuden rakentajina.

Oma mainostoimisto – mainonnan historiaa ja visuaalista vaikuttamista

Toisessa työpajassa sukkellettiin mainonnan historiaan arkistomateriaalien avulla. Oppilaat tutkivat eri aikakausien mainoksia ja oppivat, miten ne heijastavat muun muassa kyseisen ajan arvoja, ihanteita ja huumoria. He havaitsivat myös, että monien vanhojen mainosten viestintätavat ja niiden välittämät sanomat eivät olisi enää hyväksyttäviä nyky-yhteiskunnassa.

Mainosanalyysin jälkeen oppilaat perustivat omat mainostointonsa ja suunnittelivat vanhojen mainosten pohjalta nykyaikaisia mainosjulisteita. Julisteiden tekemisen tarkoituksena oli kehittää osallistujien visuaalisen viestinnän taitoja, kuten värienkäyttöä, typografiaa, sommittelua ja kuvallista vaikuttamista. Työskentely vahvisti myös yhteistyötaitoja, ideointikykyä ja oman näkemyksen esittämistä.

Oppilaiden tekemiä töitä voi käydä ihailemassa [Elkan Aikakoneessa](https://www.elka.fi/aikakone/index.php/2025/10/17/designarkiston-tyopajaviikkojen-satoa).

<https://www.elka.fi/aikakone/index.php/2025/10/17/designarkiston-tyopajaviikkojen-satoa>

Sari Mäkinen

HERROJEN RETKEILYT

Arkistoista löytyy paljon valokuvia luontoon kuljetetuista hallintoneuvostoista, osuuskauppamiehistä, sanomalehtimiehistä ja metsänhoitajista, sahanomistajista ja pankkimiehistä. On käyty ympäri maata tutustumassa uusiin tehtaisiin, voimalaitostöiden vaiheisiin, uittoon ja uusiin metsäkoneisiin - tai retkeilty muuten vaan. Metsään on järjestetty näytöksiä, koulutusta ja ruokahetkiä.

Heljä Strömberg

Metsänhoitajat 1959. Enso-Gutzeit Oy:n arkisto

Enso-Gutzeit Oy:n hallintoneuvosto 1952.. Enso-Gutzeit Oy arkisto

Herroja tutustumiskäynnillä maarakennus-
työmaalla 1960. Outokumpu Oyj arkisto

Sahanomistajayhdistyksen retki. Teolli-
suusviikko-lehti 1983. Outokumpu Oyj
arkisto

Miehiä rakovalkealla 1963. Stora Enso
Anjalankosken tehtaat arkisto

Enso-Gutzeit Oy:n henkilökunnan lehden 5/1965 kuvateksti: "Kun saalis saatu on, niin välipala maistuu maastossa. Pöydän ääressä tasavallan presidentin ja yhtiömme toimitusjohtajan lisäksi oik. maaherra E. Peltonen, pol.tark. O. Asteljoki ja välissä miltei näkymättömänä majuri K. Tuominen."

Enso-Gutzeit Oy:n arkisto

Kekkonen harrasti hiihtoa, kalastusta ja metsästystä. Lapin retkillä syntyi käsite "perässähiihtäjät". Koko Kekkonen hiihtoretken ohjelma ja lisää kuvia löytyy Elkan Aikakoneesta:

<https://www.elka.fi/aikakone/index.php/2021/02/25/kekkonen-ja-perassahiihtajat/>

Oikea ulkoilupuku

Puku joka on kuin "itseoikeutettu" urheilu-, retkeily- ja yleensä ulkoilupuvuksi — "**knickerbocker**" — mukava, huoleton, "säädyllyinen" ilman päällystakiakin... Viime kesän merkit viittaavat siihen, että tämä puku tulee saavuttamaan tänä kesänä entistäkin enemmän suosiota.

Skottilaismalliset tweed-kankaat ovat kuin tätä varten luotuja — lujia kankaita, joissa ei "pito" näy. Meillä on nyt niitä erittäin hauska valikoima, viimeisimmät uutuudet. Tutustukaahan!

Lähes 1500 vaatturia voi esitellä Teille Kuusisen kankaita. Kysykää kangasta valitessanne: "Onko tämä Kuusiselta?"

Kuusinen

Miesten kankaiden erikoisliike

Helsinki, Mikonkuja.
Viipuri, Kolmikulma.
Myymälä Helsingissä Mikonk. 1.

Mainos v. 1932, Erva-Latvala Oy:n arkisto

Kuvan pohja tuotettu Grok-tekoälyllä.

U	J	H	D	B	R	O	A	D	L	S	S	O	S	V
S	R	I	I	A	K	V	S	U	F	U	Y	X	L	L
K	U	P	P	T	U	K	O	T	Z	T	T	Z	C	P
G	Y	K	O	K	R	N	I	R	D	S	S	F	G	I
U	A	G	U	L	T	A	B	N	Q	A	E	Q	Y	S
E	E	T	D	O	A	F	A	S	Q	L	N	N	L	T
W	A	L	L	S	D	I	C	R	A	A	E	H	R	O
K	Y	L	I	E	K	T	E	R	Ä	K	I	V	E	H
C	F	N	H	A	E	L	G	M	O	D	S	I	U	I
U	F	A	K	V	X	C	Y	E	I	R	O	H	O	E
G	L	O	N	R	L	T	O	T	S	I	K	R	A	K
K	N	U	M	A	R	J	A	S	T	U	S	E	K	K
E	Y	D	O	I	T	N	P	E	I	K	Y	Ä	F	A
S	R	E	I	J	T	Y	Ö	P	A	J	A	K	A	W
M	Z	S	I	T	H	A	L	U	S	I	V	Q	B	Z

Löydä sanat ja osallistu arvontaan! Sana-
haussa on 15 kappaletta Eemelistä löytyviä
sanoja. Voit halutessasi luntata sanat leh-
temme viimeiseltä sivulta.

Sanat voivat kulkea mihin tahansa suuntaan.
Sanat voivat jakaa kirjaimia ristetessään tois-
tensa kanssa.

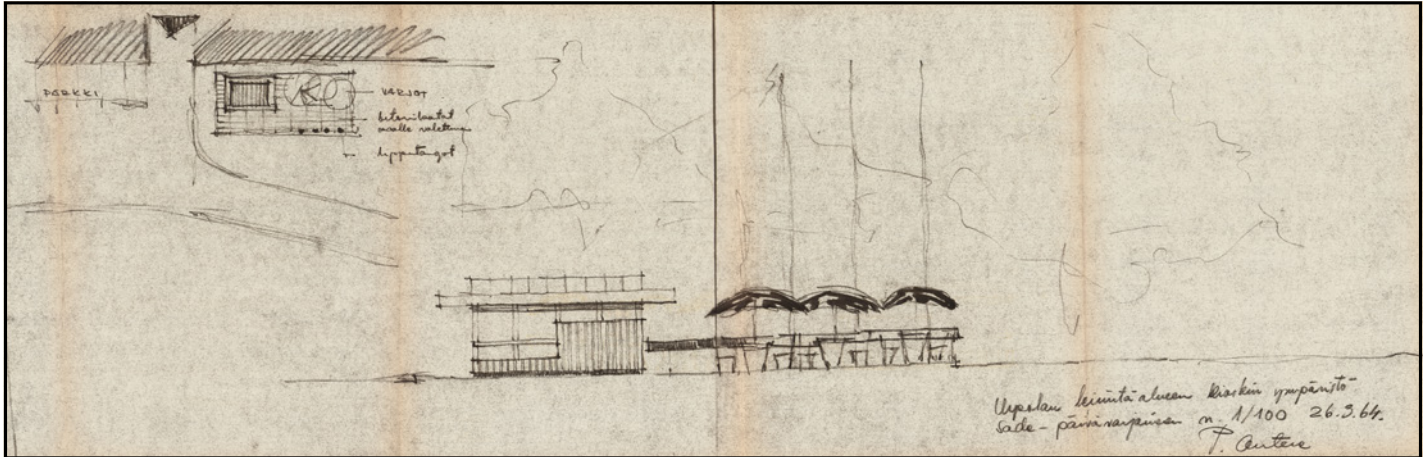
Laita kuva ratkaisusta

tiedotuslehti@elka.fi

viimeistään 31.1.2026 - oikein vastanneiden
kesken arvotaan Elkan tuotepaketti!

URPOLAN JA PISTOHIEKAN LEIRINTÄALUEET

Piirustus Urpolan leirialue kioskin ympäristö 1964. Mikkelin Matkailu Oy:n arkisto

Elkan arkistoista löytyvä Mikkelin Matkailu Oy:n aineisto tarjoaa mielenkiintoisen katsauksen matkailun kehittymiseen Mikkelin alueella. Leirintämatkailu oli yleinen kesämatkailun muoto Itä-Suomessa 1950–70-luvuilla. Mikkelin Matkailu Oy:n ylläpitämä leirintäalue sijaitsi Mikkeliissä Urpolanlammen rannalla Urpolan kaupunginosassa. Mikkelin matkailumaja siirtyi keväällä 1967 Urpolan kartanon päärakennukseen, johon alkoi rakentua matkailukeskittymä. Urpolassa lohienpyyntiä sai harjoittaa Urpolan joen kalaltaasta ja pyydettyjen lohien savustuskin onnistui paikan päällä. Kesäisin Urpolassa toimi myös kahvio ja Urpolan kartanon läheisyydessä järjestettiin näyttelyitä, konsertteja ja muita tapahtumia.

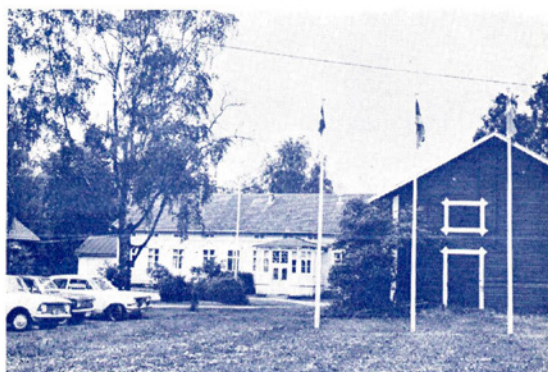
Matkailutarjonta Mikkeliissä oli niukkaa, ohjelmaa ja ajanvietettä oli vähän. Ohjelmatarjonta alkoi kohentua 60-luvun lopulla, joka toi uusia, niin kotimaisia kuin kansainvälisiä, matkailijoita Mikkeliin. 50–60-luvuilla leirintämatkailu oli pääasiassa telttailua. 70-luvulle tultaessa matkailuvaunut yleistyivät, jolloin myös Urpolaan valmistui uusi karavaanialue. Urpolan leirintäalue ei vastannut kehityksen vaatimuksia ja sen toimintaa häytti kunnollisten WC- ja pesutilojen puute sekä leirintäalueen pieni pinta-ala. Eri tasoisten sisämajoitustilojen kysyntä alkoi myös kasvaa, joka näkyi Mikkeliissä lomamajojen kysynnän kasvuna.

Vetovoimaisen leirintä- ja mökkitarjonnan puuttuessa Mikkelistä, alettiin uutta mat-

kailukeskusta suunnittelemaan Visulahteen 70-luvun puolivälissä. Leirintätoiminta siirtyi Urpolaan Visulahteen väljemmille vesille uuden matkailukeskuksen ensimmäisen rakennusvaiheen valmistuttua heinäkuun lopulla vuonna 1980. Matkailutoiminta Urpolassa hiipui ja myös matkailumaja lakkautettiin vuonna 1983.

Mikkelin Matkailun rakennuttama Pistohiekan leirintäalue avattiin matkailijoille heinäkuussa 1964 Puumalassa. Alue käsitti avautuessaan kioskin, huoltorakennuksen, oleskelu- ja makkaranpaistokatoksen sekä kaksi saunarakennusta. Leirintäaluetta täydennettiin 60-luvun lopulla kesäteatterilla ja toisella huoltorakennuksella. 1970-luvun alussa matkailijoiden vaatimusten kasvaessa, ravintolan puuttuminen alueelta johti yöpyjien määrän vähenemiseen. Tilannetta pyrittiin paikkaamaan tilaamalla asiakkaille maalaisaterioita läheiseltä tilalta tai ohjaamalla heidät Puumalan kirkonkylälle ravintoloihin. Vuonna 1973 alueelle rakennettiin oma ravintola entisen kioskirakennuksen jatkeeksi ja yöpyjien määrä alkoi taas kasvaa. Aluetta täydennettiin vuosien varrella mm. uusilla lomamajoilla, ja 1980-luvun alussa Pistohiekan rakennukset saneerattiin kokonaisuudessaan. Vuonna 1984 Mikkelin Matkailu Oy myi Pistohiekan lomaleirintäalueen Pistohiekan Ulkoilukeidas Oy:lle / Suomen Matkailuliitto ry:lle.

Kati Lähde

URPOLAN MATKAILUMAJA

(Auki läpi vuoden. Myös kokoustilaa.)

Urpolan kartano, Urpolankadun päässä, p. 11 949

Viihtyisät huoneet, näköala rantapuistoon, joelle ja Urpolan lammelle. — Uimaranta.

Majoitushinnat (henk./vrk.)	Perhe- huone	Joukko- maj.
— Täydellinen vuode	6,—	5,—
— Vuode omin lakanoin	5,—	4,—
— „ „ ja peittein	4,50	3,50

URPOLAN KAHVIO

Majan yhteydessä. Tarjoilu (7.00—22.00):
Kahvia — virvokkeita — teetä — ohukaisia — voileipiä.

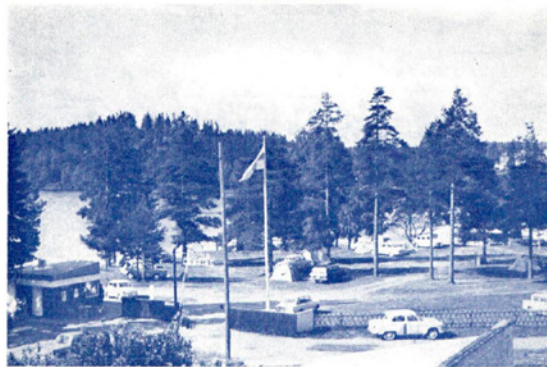
— öljyvärejä —
— akvarelleja —
— veistoksia —

16. 6. — 17. 8. **TAIDENÄYTTELY**
MATKAILUMAJAN YHTEYDESSÄ

MATKAILUNEUVONTATOIMISTO:

Mikkelin Matkailu Oy

Hallituskatu 3 a, Mikkeli, puh. 13 938 ja 12 781

URPOLAN LEIRINTÄALUE

Sisäänoja Petäjästönkadulta, puh. 12 387
Kaupungissa, mutta silti luonnon keskellä,
Urpolan lammien rannalla.

	Aikuiset	4—11 v. l:t	Mt.ajon. t
Leiri(yö)maksu:	1,20/henk.	—,60/henk.	1,20/ajon.
Ranta(päivä)maksu:	—,60/henk.	—,30/henk.	—,60/ajon.
Käytettävissä:	Keitto- ja ruokailukatos, auton pesupaikka.		

Veneitä alk. 1,50/tunti.

Sauna 1,20/henk., vähint. 6,—/tunnin vuoro.

Kioski (8.00—22.00): Virvokkeita — kahvia
— jäätelöä — makeisia — ruokatarv. — ym.

Kirjoloihen pyynti:

Kalastuslupa lammesta mk 4,—/päivä.
Kalastuslupa altaasta (matkailumajalta) mk 2,—
ja lohisaalis mk 5,—/kg.

Kalastus-
välineitä

Leir.alueelta ja

ja veneitä
saatavissa.

matkailumajalta.

MATKAILUNEUVONTATOIMISTO:

Mikkelin Matkailu Oy

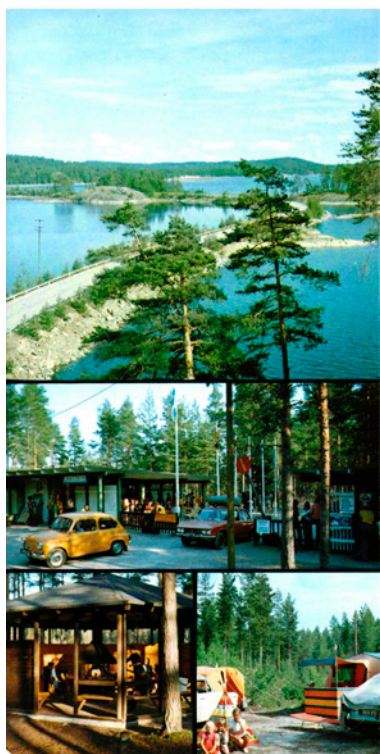
Hallituskatu 3 a, Mikkeli, puh. 13 938 ja 12 781

UUSI ASUNTOLA 01. 06.—12. 08.

Kasarminkatu 12. Puh. 15 055

2 h huone 20,— / 3 h huone 24,— / 4 h huone 30,—

Kuvat Mikkelin Matkailu Oy:n arkisto

Luonnonkaunis Pistohiekka tarjoaa monipuolisia vapaa- ajanviettomahdollisuuksia.

Jos haluatte ottaa osaa ohjattuun vapaa-ajan-
viettoon, ottakaa yhteys alueen vapaa-ajan-
ohjaajaan.
Aamuhölkä, lentopallopelejä sekä lasten satu-
tunteja ja uimaopetusta järjestetään päivittäin.
Veneitä ja kalastusvälineitä vuokrattavana.
Pöytätennis, sulkapallo, tikanheitto, kroketti ja
erilaiset rantapelit.
Päivittäiset laivayhteydet Mikkeliin, Puumalaan
ja sieltä edelleen Lappeenrantaan ja Savon-
linnaan.

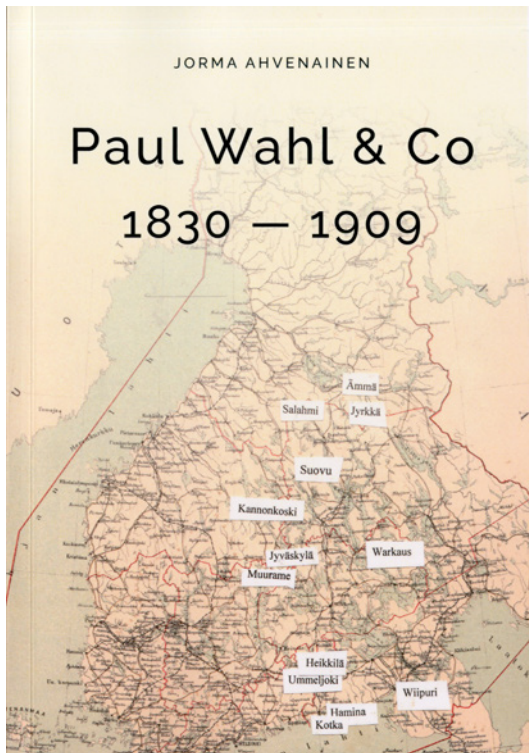
**Puumassa
luonnonkauniin
Saimaan
saaristotien
varrella.**

**LOMALEIRIN ÄALUE
SAIMAALLA**

**PISTO-
HIEKKA**

AJANKOHTAISTA

Mielenkiintoinen kirjauutuus

Jyväskylän Yliopiston taloushistorian professori (emeritus) Jorma Ahvenainen on monivuotisen työskentelyn tuloksena julkaissut teoksen Paul Wahl & Co 1830 - 1909 (Jyväskylän yliopistopaino 2025). Esipuheessaan Ahvenainen ilmoittaa tilanneensa kirjan itseltään. Otaksuttavasti kovin suuria ristiriitoja ei siten ole syntynyt tilaajan ja kirjoittajan välille 500 -sivuisen teoksen laatimisessa.

Tämän kerran niin mahtavan viipurilaisen perheyriksen historiaa ei aikaisemmin ole käsitelty yhtenäisenä esityksenä. Esitys sisältää firman historian 1820-luvun puolivälistä liikkeen hajoamiseen vuoteen 1909 saakka. Pääkonttori oli Viipurissa ja toiminta pääosin Suomen sisämaassa Saimaan ja Kymijoen vesistöissä sekä merien takana. Suurimpia kaupahuoneen omaisuuksia olivat Varkauden saha ja konepaja, Ylä-Savon ruukit Jyrkkä ja Salahmi, Kymijoen Anjalassa Ummeljoen saha ja Kotkassa Hietasen saha. Metsäomaisuus oli noin 100 000 hehtaaria.

Tutkimuksen verrattomasti tärkein arkistolähde on Kansallisarkiston Jyväskylän yksikössä oleva Paul Wahlin arkisto. Elinkeinoelämän Keskusarkiston kokoelmilla on ollut myös tärkeä osuus tässä työssä. Täällä on käytetty Gutzeitin, Hackmanin ja Finlaysonin kokoelmia. Aivan erityisellä sijalla ovat olleet niin ikään ELKAssa olevat pankkiarkistot Kansallis-Osake-Pankin ja Pohjoismaiden Osakepankki Kauppa ja Teollisuutta varten -pankin kokoelmat. Teoksen viimeiset luvut perustuvat suurelta osin juuri pankkien arkistojen käyttöön.

Tutkimusmetodisesti teos on siinä suhteessa mielenkiintoinen, että se perustuu suurella määrällä tilimateriaalin käyttöön. Kirjoittaja on hyvin perillä perhefirman vanhasta kirjapidosta ja saa luvuista irti senkin, mikä johti firman lopulta umpikujaan.

Taloudellisten ja teollisten kysymysten ohella kirjassa käsitellään Wahlin ruukkien kouluja, ruukinyhteisöjä ja varhaisen sosiaalihuollon ongelmia. Myös Viipurin saksankielisen kauppiassäädyn elämästä ja sen kohtaloista on kirjoittajalla mielenkiintoista kerrottavaa.

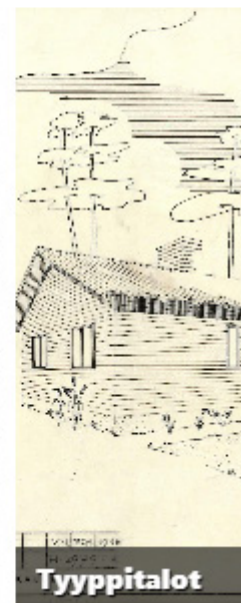
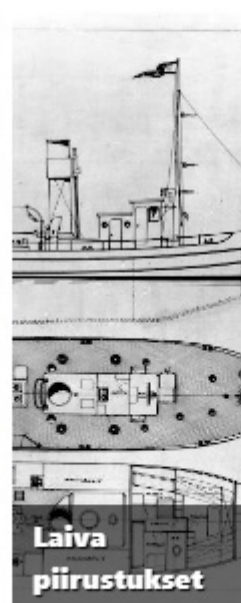
Teosta voi tilata Elinkeinoelämän Keskusarkistosta.

Hinta on 30 euroa + postikulut.

Tervetuloa Elkan Finnaan!

Tällä sivulla voit hakea arkistomme aineistoja.

Olemme koonneet muutamia mielenkiintoisia hakuja arkistoihimme:

Elka + Finna

Elka ja Finna ne yhteen soppii. Elkan oma näkymä (elka.finna.fi) on käytössä. Olemme myös tekemässä aineistopaketteja erilaisista teemoista ja tulemme julkaisemaan niitä opettajien ja muiden kiinnostuneiden käyttöön. Ensimmäinen julkaistu paketti käsittelee työturvallisuutta.

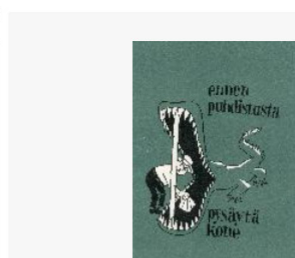
Työturvallisuusjuliste
Teollisuus-Tapaturma Keskinäinen Vakuutusyhtiö

[Lisätietoa](#)

Työturvallisuusjuliste
Teollisuus-Tapaturma Keskinäinen Vakuutusyhtiö

[Lisätietoa](#)

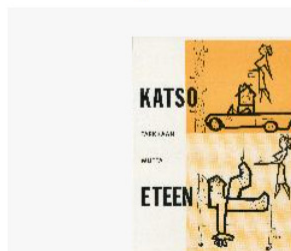
Työturvallisuusjuliste
Teollisuus-Tapaturma Keskinäinen Vakuutusyhtiö

[Lisätietoa](#)

Työturvallisuusjuliste
Teollisuus-Tapaturma Keskinäinen Vakuutusyhtiö

[Lisätietoa](#)

Työturvallisuusjuliste
Teollisuus-Tapaturma Keskinäinen Vakuutusyhtiö

[Lisätietoa](#)

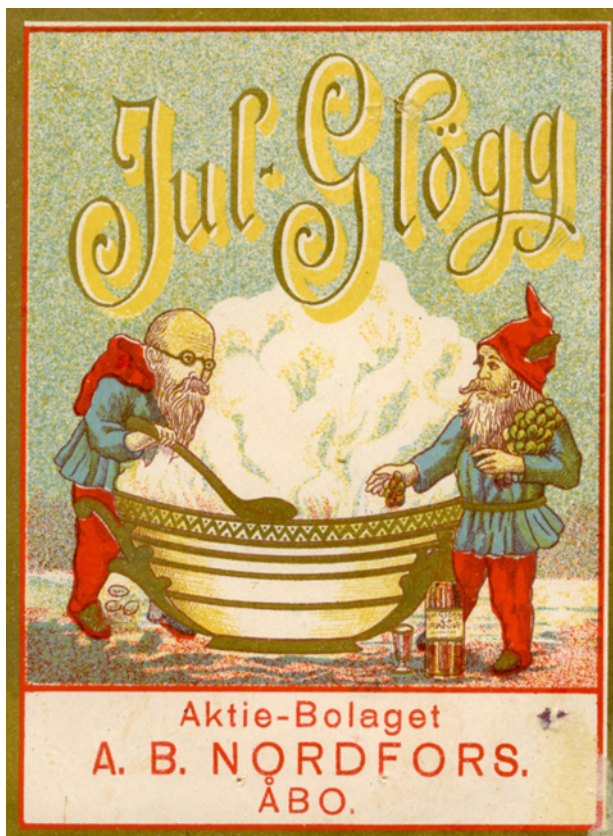
Työturvallisuusjuliste
Teollisuus-Tapaturma Keskinäinen Vakuutusyhtiö

[Lisätietoa](#)

<https://finna.fi/L1Record/aipa.node-7768?sid=5207020001>

SUOMEN ELINKEINOELÄMÄN KESKUSARKISTON TIEDOTUSLEHTI

JOULUISIA KUVIA

Oikeat sanat Suureen ja Mahtavaan sanahakuun:

Aikakone Arkisto Joulu

Kalastus Katukuva Luonto

Marjastus Pistohiekka Retkeily

Sienestys Siirtymä Työpaja

Urpola Vihreä Visulahti

EEMELI

LUONTO JA RETKEILY
EEMELI
2/2025

JULKAISIJA:

Suomen Elinkeinoelämän
Keskusarkisto

Ilmestyy kaksi kertaa vuodessa

tiedotuslehti@elka.fi

Tutkijantie 7 501500 Mikkeli

p. 044 321 340

www.elka.fi

Kiitos toimituskunta ja kirjoittajat:

Olli Alm, Elka

Ulla Heinonen, EK

Mika Kokkonen, Elka

Kati Lähde, Elka

Sari Muinonen, Designarkisto

Heljä Strömberg, Elka